

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Pericula in isto exercitio contingisolita. Cap. XLII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

pertis & in exercitatis, in primis non potest compesci quin erumpat in-
suetis gestibus, quos foris ostendunt: sicut vinum nouum recenter in-
fusum vali ebulire necesse habet, quod tamen postmodum non ebul-
lit, sed ab omni operatione vel feruore quiescit: sic etiam ista superabu-
dans gratia erumpit foras in gestib⁹ exterioribus varijs modis, in qui-
busdam per cantica diuina & iubilationes; in alijs copiosis lachrymis
& gemiribus, in alijs diueris insueris vocibus aut sonis, quos edunt; sic-
ut frater Massæus, qui in sua iubilatione aliud non loquebatur nisi v. Frater Maf-
v.v.a. Alij membris omnibus tremunt, aut quibusdam membris adeo fatus.
inquieti sunt, vt cogantur currere, quemadmodum legitimus de fratre
Bernardo, primo filio spirituali S. Fracisci, quod plerumq; multis die. Frater Ber-
nardus currere consuevit per montes & valles. Alij coguntur saltare: a lij
manibus plaudere: alijs interius magnitudine voluptatis liquefcunt:
quidam etiam habent adeo vigorofos impulsus, vt eis videatur, se pre
abundantia voluptatis rumpendos instar vasis absque spiraculo multo
pleni. Et istis similia contingunt modis innumeris, quibus omnibus
abundantia spiritus manifestatur. Et hæc est delicatior vita, quam re-
cipere possumus secundum inferiores animæ vires, collectas in unitate
cordis.

Pericula in ijs exercitio contingit solita. Cap. X L II.

Consequenter in isto gradu duo consideranda occurunt: Primum
est, de exercitio aspirationis, de quo in præcedentibus tetigi, quod
scilicet illud in hoc gradu adeo violentum & impulsuum effici-
tur, quod homo in sua ad Deum conuersione statim sentit circa cor ma-
gnum validumq; motum: quia cor saltat in pectore velut pisces in a-
qua: & tunc repente sensitivæ vires colliguntur in unum, & in una
affectione liquefcunt, ita vt omnem distractionem oporteat cedere. Il-
lis autem, qui in ista via se bene aut fideliter exercitauerūt, istud con-
tinget, quories & statim vt se ad Deum conuertere voluerint, etiam
millesies in die. Quando igitur aliquantis per circa istam introuersio-
nem perseverare vult, tantam violentiam cor suum ab affectionibus
sustinebit, quod exteriora membra sua compescere non valebit, quin
exterius bene aduertatur ab eo, qui huius rei intelligentiam aut expe-
rientiam habuerit. Cor etiam in corpore nō solum saltabit, verū in etiā
aperiet se, & claudet in modum ianuæ, ita vt plerumq; etiam audiiri
posit. Ex hac magna cordis agitatione saepe venit in caput ascenden-
do magnus vetus, ac si gladio caput ipsum percuteretur; quia impulsus

Cordis im-
petus.

D d d cordis

Exercitia
fortia qua-
tenus exer-
cenda.

Cordis
clausura.

cordis adhuc sursum ascendit, & si habuerit caput debile, diu durabit iste ventus: si vero fortis capite fuerit, peribit mox vt exercitium dimiserit: imo non recipiet ipsum, nisi cum functionibus, quae statim recedent. Et secundum hoc necesse est ut vigorosa stimulatio exercitia moderetur, ne caput suum nimis debilitet, sed expectet (modera- ta exercitatione) donec exercitium per se subtilius efficiatur, quia quanto diutius se homo in isto exercitauerit, tanto aptior semper efficitur spirituales impulsus recipere, & vti sine lesione. Simili modo continget ex isto magno vigoroso, impetuoso, aut stimulativo exercitio, quod sanguis circa cor propter ingentem calorem & pressuram bullire incipit, praeferim in illis, qui natura impetuosi & studiosi sunt, & affectione stimulatiui aut impulsui, qui licet sentiant praeformatum calore circa cor, aut sanguinis ebullitionem, nihilominus instant se per suum exercitium semper perurgendo sine discretione: finaliter autem seipso perducunt in magnam tribulationem, quia sanguis ex continuo ebullitione circa cor, valde ingrossatur & inhabilitatur. Et cor hominis (quod naturaliter se aperit in omni iucunditate & affectuositate, in omni actuosa deuotione & sensibili amore) naturaliter se claudit, eo quod non vult recipere grossum sanguinem iacentem circa cor, ingrossatum ex nimio calore, qui evenit in exercitatione: & tunc spiritualis iucunditas vertitur in mortorem, quia naturale est ut clausum contristetur, & triste claudatur. Hac autem clausura cordis frequenter tam firma efficitur, ut nullo modo iterum velit aperiri: & tunc priuantur omni deuotione sensibili aut experimentalii, & sensibili amore: tunc conqueruntur ea a Deo derelictos, & in pusillanimitatem deminunt, & penè in desperationem, cum tamen vere hoc sibi ipsi fecerint per indiscreta exercitia, quibus naturam inhabilem fecerunt ad seruendum spiritui. Et quanto amplius laborant cum violētia pro deuotione recuperanda, tanto magis ab ea elongantur. Etiam per impatientiam & inquietudinem cordis magis indispositi efficiuntur, obtemperantur, obdurantur, & pervertuntur in seiphs, perducuntq; se ad instabilem angustiam & tribulationem, de quo postea tangemus.

Propriam quæstionem & voluntatem summo studio esse necandam.

Cap. XLIII.

Secundò in isto gradu est prudenter adiuentandum, quod ad fidem amatorem spectat instar apis argumentorum circumuolare rationis: